

RUKE GOVORE

ZNAKOVI ZA RODITELJSTVO

Priručnik za gluve i nagluve roditelje

ISBN 978-86-921251-6-4

1. STADIJUM

POVERENJE – NEPOVERENJE (od rođenja do 1. godine)

- Kroz ceo ovaj stadijum, od rođenja do prve godine, dete treba da izgradi osnovno poverenje. Šta to znači? Dete zamišlja kako svet izgleda kroz odnos sa roditeljima.
- Ako ima poverenja u roditelje, imaće poverenja i u svet oko sebe. Ako roditelji na vreme odgovore na signale (npr. plač) deteta, i ako su brižni i adekvatno odgovaraju na potrebe deteta – dete će razviti poverenje.
- Ako roditelj/staratelj ne odgovara na vreme i kako treba na detetove potrebe – tada dete može da oseti da ne može da se osloni na druge. Zbog toga, dete može da razvije nepoverenje prema svetu/okruženju/drugim ljudima i strah da se osloni na druge ljude.

Više
pogledaj
na →

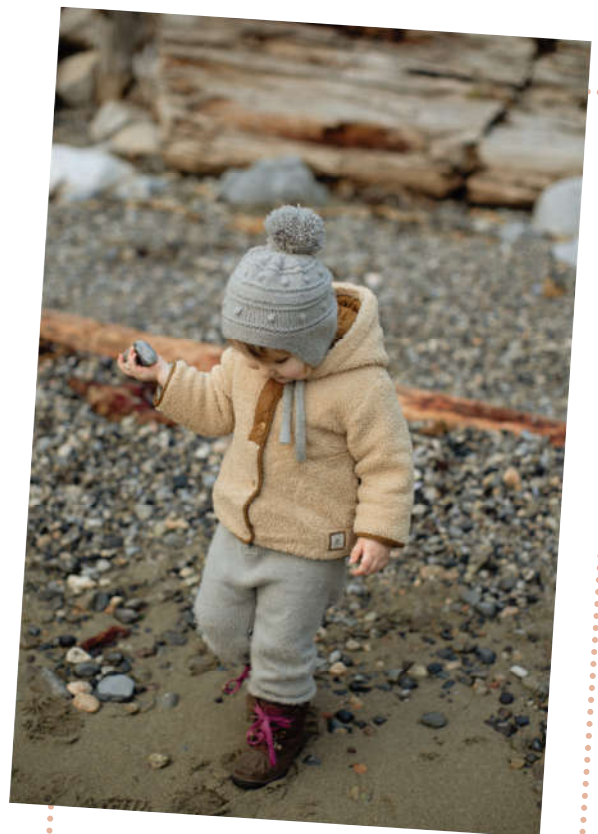

2. STADIJUM

AUTONOMIJA – STID/SUMNJA (od 1 do 3. godine)

- Onda kada dete shvati da može da veruje i da se oslanja na druge ljude/roditelje i zavisi od njih, počinje da uči da se oslanja na sebe – na taj način dete razvija **SAMOSTALNOST** (autonomiju).
- Dete misli da može sve samo i hoće to da vežba. Glavni razvojni zadatak u ovoj fazi je taj da se dete uči **SAMOKONTROLI!** Dete uči da balansira između zahteva roditelja i svoje samokontrole.
- **Šta roditelji treba da rade?** Roditelji treba da podržavaju detetovu samostalnost u ponašanju, ali da ipak postavljaju zabrane i ograničenja kako bi zaštitili dete, jer dete nije svemoguće, iako sada misli da jeste.

Više
pogledaj
na →

3. STADIJUM

INICIJATIVA – KRIVICA (od 3 do 6. godine)

Veoma važna aktivnost za dete u ovom uzrastu je **IGRA**. Dete kroz igru razvija maštu i **INICIJATIVU** (volja deteta da započne nešto da radi, ali ne da ga neko drugi na to podstakne, nego ono samo hoće).

Dete pokazuje inicijativu (volju) da se odvoji od odraslog negovatelja i da istražuje svet oko sebe i svoju maštu. Ipak, postoji situacija da neka deca mogu osetiti krivicu što „napuštaju“ odnos sa roditeljem/ starateljem ako nisu podržana za to od strane roditelja. Kasnije se ta krivica može razviti u strah ili otpor prema svemu što je novo za to dete.

Uspeh u ovom stadijumu vodi do osećaja **SVRHE** (smisla), a neuspeh dovodi do osećanja krivice. Deca koja ne uspeju razviti osećaj inicijative u ovoj fazi mogu imati strah da pokušaju nove stvari. Svi znamo da su greške u životu neizbežne, deca sa inicijativom će shvatiti da se greške događaju i samo treba pokušati ponovo.

Više
pogledaj
na →

4. STADIJUM

MARLJIVOST (VREDNA, RADNA OSOBA)
INFERIORNOST (OSEĆAJ DA MANJE VREDI)
(od 6 do 12. godine)

U ovom stadijumu dete prolazi kroz prekretnicu, dešava se nešto novo za dete i porodicu. Dete dobija novu ulogu - **ulogu učenika**. Dete dobija nove zadatke i obaveze, uči nova pravila ponašanja i uči kako da organizuje svoje vreme.

Pored autonomije, čiji je razvoj počeo na prethodnim stadijumima, sada dolazi i do **RAZVOJA ODGOVORNOSTI i SAMOPOUZDANJA** kod deteta. Pored roditelja, tada i učitelji imaju važnu ulogu za dete. Posebno su značajni za razvoj samopouzdanja deteta.

Da bi se dete osetilo sposobnim/**KORISNIM**, značajno je **UPUĆIVANJE POHVALA** detetu koje se odnose na njegov **TRUD**. Poželjno je da detetu dajemo zadatke kako bi dete imalo osećaj da je od koristi i da je sposobno da uradi zadatak.

U ovom uzrastu je korisno smenjivati **IGRU i RAD/UČENJE** (ne samo klasično/školsko učenje, već da uče nešto i da naprave/urade).

Važna preporuka: poželjno pratiti interesovanja i mogućnosti deteta jer je cilj da nauči da **UŽIVA** u tome što radi.

Više
pogledaj
na →

